

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 111.639 van 17 oktober 2002
in de zaken A. 47.405/XII-388 (I).
A. 50.570/XII-389 (II).
A. 50.675/XII-390 (III).
A. 52.418/XII-391 (IV).
A. 52.481/XII-392 (V).**

- In zake : I. de gemeente STABROEK,
tegen :
de INTERCOMMUNALE GASVOORZIENING VAN
ANTWERPEN EN OMGEVING,
die woonplaats kiest bij
advocaten J. Ghysels, P. Flamey en Partners,
kantoor houdende te Brussel,
Aarlenstraat 25
- In zake : II. de INTERCOMMUNALE GASVOORZIENING VAN
ANTWERPEN EN OMGEVING,
die woonplaats kiest bij
advocaten J. Ghysels, P. Flamey en Partners,
kantoor houdende te Brussel,
Aarlenstraat 25
tegen :
het VLAAMSE GEWEST,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. Staelens,
kantoor houdende te Brugge,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1.
- In zake : III. de gemeente BRASSCHAAT,
tegen :
het VLAAMSE GEWEST,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. Staelens,
kantoor houdende te Brugge,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1.
- In zake : IV. de gemeente STABROEK,

tegen :

de INTERCOMMUNALE GASVOORZIENING VAN
ANTWERPEN EN OMGEVING,
die woonplaats kiest bij
advocaten J. Ghysels, P. Flamey en Partners,
kantoor houdende te Brussel,
Aarlenstraat 25

In zake : V. 1. de gemeente AARTSELAAR,
2. de gemeente BOECHOUT,
3. de gemeente GROBBENDONK,
4. de gemeente NIJLEN,
5. de gemeente VOSSELAAR

tegen :

de INTERCOMMUNALE GASVOORZIENING VAN
ANTWERPEN EN OMGEVING,
die woonplaats kiest bij
advocaten J. Ghysels, P. Flamey en Partners,
kantoor houdende te Brussel,
Aarlenstraat 25.

DE RAAD VAN STATE, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de gemeente Stabroek op 25 juni 1992 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van “de beslissingen van de algemene vergadering van 27 april 1992 van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving” (A. 47.405/XII-388);

Gezien het verzoekschrift dat de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving op 25 februari 1993 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van 24 december 1992 van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden waarbij het besluit van 28 oktober 1992 van de algemene vergadering van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving “houdende de verdeling van een als uitzonderlijk resultaat gereserveerd bedrag voortvloeiend uit de effectieve realisatie van de overdracht van installaties” vernietigd wordt (A. 50.570/XII-389);

Gezien het verzoekschrift dat de gemeente Brasschaat op 15 maart 1993 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van dezelfde beslissing (A. 50.675/XII-390);

Gezien het verzoekschrift dat de gemeente Stabroek op 21 juni 1993 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van “de beslissingen van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving medegedeeld bij brief van 19 april 1993 en van de beslissingen van de Raad van Bestuur en van de Algemene Vergadering van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving van 26 april 1993” (A. 52.418/XII-391);

Gezien het verzoekschrift dat de gemeente Aartselaar, de gemeente Boechout, de gemeente Grobbendonk, de gemeente Nijlen en de gemeente Vosselaar op 24 juni 1993 hebben ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de voormelde beslissingen van 26 april 1993 van de raad van bestuur en van de algemene vergadering van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving (A. 52.481/XII-392);

Gelet op het arrest nr. 40.093 van 13 augustus 1992 waarbij de vordering tot schorsing en tot het opleggen van voorlopige maatregelen wordt verworpen (A. 47.405/XII-388);

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgesteld door auditeur J. Lust;

Gelet op de beschikking van 13 juni 1997 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 13 juni 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 28 november 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 januari 2002;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. Verbiest;

Gehoord de opmerkingen van advocaat Chr. Coen, die verschijnt voor de gemeente Stabroek, de gemeente Aartselaar, de gemeente Boechout, de gemeente Grobbendonk, de gemeente Nijlen en de gemeente Vosselaar, van advocaat I. Vanhorenbeke, die loco advocaten J. Ghysels en P. Flamey verschijnt voor de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving en de gemeente Brasschaat, en van advocaat B. Staelens, die verschijnt voor het Vlaamse Gewest;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur P. De Somere;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaken.

Overwegende dat de gegevens van de zaken kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. De Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving (hierna : IGAO) heeft tot doel het transport en de distributie per leiding van gas in vloeibare vorm of gasvorm op het grondgebied van de aangesloten gemeenten en is aanvankelijk, met de rechtsvorm van een naamloze vennootschap, opgericht voor de periode van 1 november 1961 tot 31 oktober 1990.

Op 25 oktober 1990 beslist de algemene vergadering de duur van de vennootschap met ingang van 31 oktober 1990 te verlengen tot 31 december 2014, de statuten te wijzigen en de vennootschap om te zetten in een coöperatieve vennootschap.

Verscheidene aangesloten gemeenten wensen zich echter terug te trekken. Deze terugtrekking geeft aanleiding tot de overdracht, aan de nieuwe gasdistributeur, van de in de gemeenten gelegen IGAO-installaties die uitsluitend bestemd zijn voor de verwezenlijking van de gasdistributie op het eigen grondgebied. Eerst, in 1991, wordt de overdracht gerealiseerd van de installaties op het grondgebied van de gemeente Beerse, Stabroek, Temse en de stad Sint-Niklaas; daarna, in 1992, die van de installaties van Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen, Vosselaar en de stad Antwerpen-deelgebied Kiel.

De gemeente Brasschaat behoort tot degenen die in IGAO blijven participeren.

1.2. De overdracht van de installaties op het grondgebied van de gemeenten Beerse, Temse, Stabroek en de stad Sint-Niklaas gebeurt tegen een som van 200.802.844 frank.

Blijkens de ontwerp-notulen van de algemene vergadering van 27 april 1992 van IGAO en de jaarbrochure over 1991 wordt voorzien dat het voornoemd bedrag in de jaarrekening over 1991 wordt verwerkt als een “Uitzonderlijk resultaat”, in principe onder alle vennoten te verdelen en dat het niet onmiddellijk wordt uitgekeerd, maar wordt toegevoegd aan de reserves “voor zolang de termijnen voor controle van de rekeningen van IGAO c.v. over het boekjaar 1991 door de bevoegde Toezichthoudende Overheid en van bezwaar of beroep tegen de door de betrokken Toezichthoudende Overheid desbetreffend genomen besluiten uitgeput zijn”.

Ter zitting van de algemene vergadering betoogt de afgevaardigde van de gemeente Stabroek onder meer dat “de meerwaarde op de betreffende installaties uitsluitend ten goede [mag] komen aan diezelfde gemeenten en aan de privé-maatschappij, maar niet aan de in IGAO blijvende gemeenten” en dat “In afwachting van uitputting van alle rechtsgeldige verweer- en rechtsmiddelen [...] de uitzonderlijke winst op een 'wachtrekening Stabroek' geplaatst [dient] te worden”.

Finaal beslist de algemene vergadering de jaarrekening goed te keuren, maar met dien verstande dat “De beslissing tot verdeling onder de vennoten van deze meerwaarde [...] het voorwerp [zal] uitmaken van een volgende algemene vergadering”.

1.3. Op 25 juni 1992 vordert de gemeente Stabroek voor de Raad van State de nietigverklaring van alle beslissingen van de voormelde algemene vergadering van 27 april 1992 (beroep gekend onder nr. A. 47.405).

De tegelijk ingediende vordering tot schorsing en tot het opleggen van voorlopige maatregelen wordt verworpen bij het voormelde arrest nr. 40.093 van 13 augustus 1992.

1.4. Ter zitting van de algemene vergadering van 28 oktober 1992 van IGAO wordt aangenomen :

- het bedrag van 200.802.844 frank als volgt te verdelen : 9.802.098 frank voor de uittredende gemeenten, 116.980.804 voor de overige gemeenten, 74.019.942 voor Electrabel;
- dat bedrag in de rekeningen van IGAO te behouden “onder de vorm van een reserve, voor zolang niet alle rechtsgeldige verweer- en rechtsmiddelen omtrent de verdeling van hogervermeld uitzonderlijk resultaat uitgeput zijn”;
- zolang omtrent de verdeling van dat bedrag geen definitieve beslissing bestaat ook de uitzonderlijke resultaten ingevolge overdracht van de installaties op het grondgebied van de overige uittreders op deze manier te behandelen.

Het tegenvoorstel van de gemeente Stabroek tot verdeling van het uitzonderlijk resultaat louter onder de gemeenten Stabroek, Beerse, Temse, de stad Sint-Niklaas en Electrabel, wordt verworpen.

1.5. Bij besluit van 24 december 1992 vernietigt de Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden de “beslissing van 28 oktober 1992 van de algemene vergadering van de coöperatieve vennootschap 'Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving', (IGAO), houdende de verdeling van het tijdens de jaarvergadering van 27 april 1992 als reserve aangelegde bedrag van 200.802.844 frank, zijnde het in de geschriften van 1991 geacteerd 'Uitzonderlijk Resultaat' dat zijn oorsprong vindt in de effectieve realisatie, met betaling, van de overdracht van de installaties (investeringen toestand 31 december 1990, afgeschreven tot op het ogenblik van de effectieve uittreding) op het grondgebied van de gemeenten Beerse, Temse (Steendorp) en Stabroek en de stad Sint-Niklaas (Nieuwkerken)”.

Dat vernietigingsbesluit wordt bij aangetekende brief aan IGAO gezonden en ontvangen op 28 december 1992.

1.6. Tegen dat besluit stelt IGAO op 25 februari 1993 bij de Raad van State het annulatieberoep in gekend onder nr. A. 50.570.

Tegen datzelfde besluit wordt op 15 maart 1993 ook door de gemeente Brasschaat een annulatieberoep ingesteld, gekend onder nr. A. 50.675.

1.7. Met een brief van 5 april 1993 wijst de gemeente Stabroek IGAO er op dat, gelet op de vernietiging van de beslissing van 28 oktober 1992 over het vereffeningsresultaat, de algemene vergadering zich opnieuw dient uit te spreken over het vereffeningsresultaat toekomend aan de gemeente Stabroek. De gemeente vraagt naar de algemene vergadering van 26 april 1993 te worden uitgenodigd, minstens dat op de agenda ervan een bijkomend punt in verband met de verdeling van het vereffeningsresultaat wordt opgenomen.

IGAO antwoordt met een brief van haar voorzitter en een bestuurder op 19 april 1993 dat enkel de vennoten die gedurende geheel of gedurende een beperkte periode van 1992 deel uitmaakten van IGAO werden uitgenodigd naar de algemene vergadering en dat enkel de vennoten bijkomende punten op de agenda kunnen plaatsen. Er wordt wel dit voorstel gedaan : de raad van bestuur te laten beraadslagen, voor de jaarvergadering, “of zij de Voorzitter zal machtigen om bij de aanvang van de Jaarvergadering aan de vennoten voor te leggen of zij kunnen instemmen met uw aanwezigheid op de vergadering, dit evenwel zonder dat uw afgevaardigde over een stem- of spreekrecht zal beschikken”.

De gemeente laat hierop, met brief van 22 april 1993 van haar raadsman, weten geen afgevaardigde te zullen zenden naar de algemene vergadering.

1.8. Op 26 april 1993 vergadert eerst de raad van bestuur van IGAO, ter voorbereiding van de algemene vergadering en vervolgens de algemene vergadering zelf.

Door de algemene vergadering wordt onder meer beslist tot goedkeuring van de jaarrekening over 1992. Daarin is het effect van de overdracht van de installaties met betrekking tot de gemeenten Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen, Vosselaar en de stad Antwerpen-deelgebied Kiel verwerkt als winst van het boekjaar. Het betreffende bedrag van 315.487.309 frank wordt, zoals eerder het geval was met het uitzonderlijk resultaat naar aanleiding van de overdracht van installaties in 1991, aan de reserves toegewezen.

Het tegenvoorstel van de gemeenten Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen en Vosselaar om het vereffeningsresultaat, begroot op 320.737.000 frank, te verdelen onder de stad Antwerpen, de gemeenten Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen en Vosselaar, en Electrabel, wordt afgewezen.

1.9. Door de gemeente Stabroek wordt op 21 juni 1993 de nietigverklaring gevorderd van de beslissingen van IGAO medegedeeld bij de voormelde brief van 19 april 1993 en van de beslissingen van de raad van bestuur en van de voornoemde algemene vergadering van 26 april 1993 (beroep gekend onder nr. A. 52.418).

1.10. Ook de gemeenten Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen en Vosselaar vorderen op 24 juni 1993 de nietigverklaring van de laatstgenoemde beslissingen van 26 april 1993 (beroep gekend onder nr. A. 52.481);

2. Over de samenvoeging.

Overwegende dat IGAO in een laatste memorie de noodzaak tegenspreekt om de zaken samen te voegen, nu de vorderingen gericht zijn “tegen verschillende administratieve beslissingen van verschillende overheden en de procedures gevoerd worden tussen verschillende partijen”;

Overwegende dat dit standpunt niet wordt bijgetreden; dat immers alle bestreden beslissingen invloed kunnen hebben op de verdeling van de meerwaarden op installaties die zijn verwezenlijkt naar aanleiding van hun overdracht nadat bepaalde gemeenten zich uit IGAO hadden teruggetrokken; dat dienvolgens de samenvoeging moet worden gehandhaafd;

3. Over de zaak nr. A. 47.405 (verzoekende partij : de gemeente Stabroek).

3.1. Exceptie betreffende de rechtsmacht.

Overwegende dat IGAO in een exceptie betoogt dat de Raad van State geen kennis meer mag nemen van het beroep aangezien krachtens het op 1 oktober 1993 in werking getreden nieuw artikel 190bis van de toenmalige vennootschappenwet het de rechtbank van koophandel is die de nietigheid uitspreekt van een besluit van de algemene vergadering van een vennootschap;

Overwegende dat luidens artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek “de wetten op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging van toepassing [zijn] op de hangende rechtsgedingen, zonder dat die worden onttrokken aan de instantie van het gerecht waarvoor zij op geldige wijze aanhangig zijn en

behoudens de uitzonderingen bij de wet bepaald”; dat het Arbitragehof in zijn arrest nr. 37/93 van 19 mei 1993 de toepassing van het voormelde artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek ook betreffende de rechtsmacht van de Raad van State heeft aanvaard; dat dienvolgens het voorliggende beroep dat een beroep is tegen besluiten van een algemene vergadering van een vennootschap aanhangig blijft voor de Raad van State, nu het is ingesteld op 25 juni 1992, zijnde voordat op 1 oktober 1993 het voormelde artikel 190bis in werking trad; dat de exceptie niet wordt aangenomen;

3.2. Belang van de verzoekende partij.

3.2.1. Overwegende dat de verzoekende partij in haar inleidend verzoekschrift alle beslissingen van de algemene vergadering van IGAO van 27 april 1992 bestrijdt en haar belang daarbij als volgt beschrijft :

“B. Belang

De gemeente Stabroek als uittredend lid van de publiekrechtelijke rechtspersoon I.G.A.O. heeft belang dat door de algemene vergadering van deze intercommunale een beslissing in overeenstemming met de geldende wetgeving, o.m. de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales en de statuten van I.G.A.O. zou getroffen worden over de bestemming van de meerwaarden van de installaties die op haar grondgebied gelegen waren daar de gemeente Stabroek haar aandeel in het vereffeningsresultaat dient te ontvangen.

Het hoeft geen betoog dat de beslissingen van de algemene vergadering m.b.t. de winstverdeling, vereffeningsresultaat en nieuwe investeringen van I.G.A.O. zware gevolgen heeft voor de gemeente Stabroek en haar inwoners”;

dat zij in haar memorie van wederantwoord dit belang als volgt verduidelijkt :

“Het eerste tot en met het derde besluit heeft betrekking op de goedkeuring van de verslagen van de raad van bestuur, het college van commissarissen en de commissaris-revisor over de jaarrekening 1991 en de winstverdeling. In de voorstellen wordt geen rekening gehouden met het recht van de gemeente Stabroek om hun volledig vereffeningsresultaat te ontvangen. [...] Door de beslissing naar een volgende algemene vergadering te verschuiven worden de belangen van de gemeente ernstig gekrenkt”;

dat zij vervolgt met te stellen dat zij ook bij het bestrijden van de overige besluiten -met uitzondering van het besluit in verband met het mandaat van de commissaris-revisor in zoverre de afgevaardigde van de gemeente het mee zou hebben goedgekeurd- belang heeft, dat de besluiten immers het vereffeningsresultaat kunnen aantasten dat IGAO onrechtmatig onder zich houdt en waarmee zij haar werking kan financieren, dat overigens het beroep niet alleen gericht is tegen de getroffen beslissingen, maar ook “tegen het feit dat de Algemene Vergadering de beslissing niet heeft getroffen om het aandeel van de gemeente Stabroek in het vereffeningsresultaat uit te keren”;

3.2.2. Overwegende dat de grieven van verzoekende partij in wezen kunnen worden teruggebracht tot :

- 1° de algemene vergadering heeft op 27 april 1992 niet beslist over de toekenning van het aan de gemeente toekomende aandeel in het vereffeningsresultaat (de meerwaarden) en
- 2° het vereffeningsresultaat wordt “gereserveerd”, zodat het in IGAO geblokkeerd blijft;

Overwegende dat de raad van bestuur de algemene vergadering voorstelde om op 27 april 1992 te beslissen : 1° de meerwaarden in de jaarrekening in te schrijven als een uitzonderlijk resultaat, in principe onder alle vennoten te verdelen overeenkomstig de regelen die gelden voor elke winstverdeling en 2° ze in afwachting van een effectieve verdeling aan de reserves toe te voegen; dat uiteindelijk de meerwaarden effectief als een uitzonderlijk resultaat in de jaarrekening werden opgenomen en als reserve geboekt, maar dan wel zonder dat zulks een uitspraak over de verdeling van de meerwaarden impliceerde; dat een dergelijke uitspraak werd uitgesteld naar “een volgende algemene vergadering”;

Overwegende dat de beslissing om het besluit over de verdeling van de meerwaarden naar een latere datum uit te stellen, voorkomt als een zuiver voorbereidende handeling die als zodanig niet vatbaar is voor annulatieberoep; dat die “beslissing” overigens vervangen is geworden door het besluit van de algemene vergadering van 28 oktober 1992 om het bedrag van de meerwaarden in de rekeningen van IGAO te behouden onder de vorm van een reserve; dat voorts, gelet op het uitstel van de beslissing over de verdeling, de meerwaarden in elk geval niet konden worden verdeeld en noodzakelijkerwijs in de vennootschap dienden te worden behouden; dat in die omstandigheden ook de beslissing tot reservering neerkomt op niets meer dan een feitelijke vaststelling en evenmin kan worden aangemerkt als een voor nietigverklaring vatbare rechtshandeling;

Overwegende, wat de andere beslissingen van de algemene vergadering betreft, die de verzoekende partij nog bestrijdt, -andere dan de beslissingen met betrekking tot de verdeling van de meerwaarden, de toevoeging van het bedrag aan de reserves en de beslissing over het mandaat van de revisor-, dat zij betreffende haar belang inroept dat ze het vereffeningsresultaat, dat IGAO onrechtmatig onder zich houdt, kunnen aantasten; dat zij aldus een belang laat gelden dat in elk geval met te weinig concrete elementen is onderbouwd om als meer dan

louter hypothetisch te kunnen worden beschouwd en dienvolgens niet kan worden aangemerkt als het rechtens vereiste rechtstreeks belang waarop een nietigverklaring kan worden gesteund; dat de vordering dienvolgens bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is;

4. Over de zaak nr. A. 50.570 (verzoekende partij : IGAO).

4.1. Overwegende dat de verzoekende partij in het inleidend verzoekschrift haar belang bij de vordering omschrijft als “een eigen, rechtstreeks en actueel belang [...] dat de geldende wetgeving en de geëigende statutaire bepalingen met betrekking tot de bestemming-verdeling van de als reserve geboekte meerwaarde, ontstaan naar aanleiding van de effectieve realisatie van de uittreding van enkele gemeenten uit IGAO n.v., correct worden toegepast”; dat zij daar in de memorie van wederantwoord nog aan toevoegt dat de bestreden beslissing zou inhouden dat de bestuursorganen van IGAO nieuwe besluiten dienen te treffen over de resultaatbestemming, dat zij een nieuwe zitting van de algemene vergadering zouden moeten samenroepen, dat het jaarverslag en de jaarrekening gewijzigd zouden moeten worden, dat de bestemming-verdeling van de als reserve geboekte meerwaarde een onmiddellijke impact heeft op de geldstroom binnen de intercommunale en dat het niet-instellen van het beroep door de verzoekende partij het wederzijdse vertrouwen tussen de vennoten zou schaden en de werking beïnvloeden; dat zij in haar laatste memorie nog gewag maakt van haar moreel belang;

4.2. Overwegende dat niet betwist wordt dat de litigieuze gelden hoe dan ook dienen te worden verdeeld tussen de vennoten volgens de een of andere verdeelwijze en dat zij dus in geen geval voorgoed binnen de intercommunale IGAO kunnen en mogen blijven; dat de correcte toepassing, bij deze verdeling, van de wet en de statuten een belang is dat hetzij samenvalt met het belang van elke rechts-onderhorige, hetzij het belang is van de vennoten van de verzoekende partij, maar niet kan worden aangemerkt als een persoonlijk daarvan te onderscheiden belang van de verzoekende partij zelf, dat zij in rechte voor de Raad van State kan inroepen; dat immers de wijze waarop de betwiste geldmiddelen worden verdeeld voor de verzoekende partij geen nadeel oplevert; dat zij weliswaar in haar memories een andere invulling van haar belang geeft; dat deze nieuwe gegevens ter ondersteuning van haar belang de perken van het initieel door de verzoekende partij omschreven belang echter te buiten gaan; dat de vordering bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is;

5. Over de zaak nr. A. 50.675 (verzoekende partij : de gemeente Brasschaat).

5.1. Over de exceptie.

5.1.1. Overwegende dat de verwerende partij in een exceptie betoogt dat het bestreden vernietigingsbesluit van de minister door IGAO werd ontvangen op 28 december 1992, dat, aangezien de gemeente deel uitmaakt van IGAO, haar beroepstermijn dan gaat lopen, dat het overigens “volstrekt onmogelijk en volstrekt uitgesloten is” dat één der belangrijkste vennoten van IGAO onwetend zou zijn gebleven van het vernietigingsbesluit gedurende meer dan drie weken nadat de vennootschap daarvan in kennis werd gesteld;

5.1.2. Overwegende dat de verzoekende partij stelt dat zij pas kennis kreeg van het bestreden besluit omdat een afschrift daarvan als bijlage bij een brief was gevoegd die haar op 15 februari 1993 als uitnodiging voor de zitting van het Gezamenlijk Directiecomité Regionale Sector en Sector Linkeroever is toegekomen;

5.1.3. Overwegende dat het beroep, dat op maandag 15 maart 1993 is ingediend, alleszins tijdig is indien de beroepstermijn niet eerder dan op 12 januari 1993 (dies a quo) begon te lopen; dat te dezen niet blijkt dat de bestreden beslissing voordien is bekendgemaakt, aan verzoekende partij betekend is geworden of haar op enige andere wijze ter kennis is gekomen; dat de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad pas op 17 februari 1993 gebeurde; dat ten slotte de betekening van de ministeriële vernietiging op 28 december 1992 aan IGAO evenmin als een individuele kennisgeving aan de verzoekende partij mag worden beschouwd; dat de exceptie niet wordt aangenomen;

5.2. Over de gegrondheid.

5.2.1. Overwegende dat de verzoekende partij in een eerste middel in essentie stelt hetgeen volgt : het vernietigingsbesluit is gesteund op “het niet conform de wettelijke bepalingen zijn” van de beslissing van 28 oktober 1992; dit is een andere terminologie dan strijdigheid met de wet, waarvan sprake in het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze van, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van intercommunales (artikel 10, § 3 en § 5); het gaat in tegen de “voorbeeldfunctie” die de toezichthoudende overheid “op het vlak van de juridisch-terminologische orthodoxie” moet vervullen en is strijdig met het

zorgvuldigheidsbeginsel (eerste onderdeel); overigens is er geen sprake van “het niet conform zijn met de wettelijke bepalingen” of van “het in strijd zijn met de wetten en decreten en hun uitvoeringsbesluiten”; het verlaten van de intercommunale bij wijze van uittreding door een vennoot naar aanleiding van de verlenging van de intercommunale wordt beheerst door de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales (artikelen 7, 21, 23 en 24); behoudens een uitdrukkelijke afwijking in de statuten van de intercommunale zijn de gemeenrechtelijke vennootschapsregelen, eigen aan de gekozen rechtsvorm, suppletief van toepassing; de verlenging van IGAO werd in volledige overeenstemming met de wettelijke bepalingen inzonderheid de artikelen 7 en 21 van de wet van 22 december 1986, beslist en doorgevoerd; het recht tot uittreden werd volgens de diverse modaliteiten vervat in artikel 23 van genoemde wet uitgevoerd; aan de uittredende gemeenten is hun aandeel toegekend zoals dit bleek uit de balans van het maatschappelijk jaar waarin de uittreding effectief werd gerealiseerd; het verschil tussen de overnamewaarde van de installaties en de boekwaarde ervan werd, conform aan de boekhoudwetgeving, geregistreerd als bestanddeel van het uitzonderlijk resultaat van het jaar waarin het werd gerealiseerd (tweede onderdeel);

Overwegende dat de verzoekende partij een tweede middel als volgt ontwikkelt : het bestreden vernietigingsbesluit roept ten onrechte in dat de beslissing van 28 oktober 1992 van de algemene vergadering strijdig is met de eigen statuten; artikel 23 van de wet van 22 december 1986 is van imperatieve orde en stelt dat de uittredende gemeente haar aandeel ontvangt uit de balans van het boekjaar waarin de uittreding effectief werd gerealiseerd; dit artikel is een weergave van artikel 153 van de vennootschappenwet en sluit uit dat een liquidatiebalans als basis wordt genomen voor de bepaling van het aandeel van de uittredende vennoten; de toepassing van artikel 23 van de wet van 22 december 1986 en daarmee samengaan artikel 153 van de vennootschappenwet geeft de vennoot het recht om zijn aandeel in de balans van het jaar waarin de uittreding zich werkelijk voordoet op te eisen, maar geven hem niet het recht om de ontbinding met vereffening te vragen, of de “alsof”-ontbinding van de intercommunale; voorts brengt artikel 24, dat de wetgeving op de boekhouding van ondernemingen van toepassing verklaart, mee dat het verschil in min of in meer tussen de expertisewaarde en de boekwaarde moet worden behandeld als bestanddeel van het resultaat van het jaar waarin het gerealiseerd wordt en dat het moet opgenomen worden onder de “Uitzonderlijke resultaten”; artikel 86, derde alinea, en artikel 88 van de statuten van IGAO geven verdelingsregels aan, maar niet de basis waarop zij moeten worden toegepast; in afwijking van de

vennootschappenwet bepalen zij dat het aandeel dat de uittredende vennoten toekomt niet verdeeld moet worden volgens het aantal kapitaalaandelen, maar volgens de in het verleden ontvangen winstaandelen; zij creëren dan ook voor de uittredende vennoot noch het recht om de ontbinding met vereffening te vorderen, noch het recht om een “alsof”-ontbinding te vragen; ondergeschikt wordt het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden doordat in het bestreden besluit sprake is van het “strijdig zijn” met de eigen statuten, wijl het decreet van 1 juli 1987 in de schending van de statuten als vernietigingsgrond voorziet;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord met betrekking tot het eerste middel nog nader betoogt hetgeen volgt : de opneming van de gerealiseerde meerwaarde in de rekeningen van het boekjaar 1991 (onder de rubriek “Uitzonderlijke resultaten”) vormt de correcte juridisch-technische en boekhoudkundige vertaling van de bedrijfseconomische realiteit; zulks wordt door de toezichthoudende overheid zelf bevestigd doordat zij de jaarrekening over 1991 zonder opmerkingen heeft goedgekeurd; IGAO penaliseert de uittredende vennoten niet; de toepassing van de oude statuten werd nooit betwist en is ook effectief gebeurd; kern van de zaak is dat de artikelen 86, 88 en 89 van de statuten noch de opstelling van een liquidatiebalans, noch een berekening “alsof” daarvan opleggen; IGAO heeft deze bepalingen toegepast op de voorhanden zijnde basis, namelijk de balans van het jaar waarin de uittreding zich effectief realiseert; dat de verzoekende partij in de voormelde memorie met betrekking tot het tweede middel nog stelt : de verwijzing van artikel 86 naar artikel 88 van de statuten behelst de gevallen waarin de intercommunale niet wordt verlengd of waarin tot ontbinding wordt beslist; ze houdt niet in dat bij uittreding een “alsof”-ontbinding dient te worden doorgevoerd; dat de verzoekende partij in haar laatste memorie deze stellingen, vervat in beide middelen, nogmaals uitvoerig uiteenzet;

5.2.2.1. Overwegende, wat het eerste onderdeel van het eerste middel betreft, dat het ministerieel vernietigingsbesluit in wezen gesteund is op motieven ontleend aan “het juridisch-statutaire kader”; dat zij hierop neerkomen : het niet-deelnemen van een aantal gemeenten aan de verlenging van IGAO geeft voor hen aanleiding tot de toepassing van artikel 86 van de oude statuten volgens hetwelk de gemeenten die niet meer wensen deel uit te maken van de verlengde intercommunale een bedrag zullen ontvangen dat gelijk is aan datgene dat hun zou zijn toegekend ingevolge artikel 88 van die statuten indien de intercommunale werd ontbonden; de meerwaarde van de installaties op het grondgebied van Beerse, Temse, Stabroek en

Sint-Niklaas ten bedrage van 200.802.844 frank vormt slechts een fractie van de globale meerwaarde die zou blijken uit een berekening van de expertisewaarde van de installaties bij ontbinding van IGAO; het als reserve aangelegde bedrag van 200.802.844 frank beantwoordt niet aan de statutair vastgestelde criteria; genoemd artikel 86 is niet in tegenspraak met het artikel 23 van de wet van 22 december 1986, noch met artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen; overeenkomstig artikel 21 van dezelfde wet mag een gemeente die de intercommunale vennootschapsovereenkomst beëindigt op de contractueel vastgestelde vervaldatum niet gepenaliseerd worden;

Overwegende dat uit deze motieven moet worden afgeleid dat volgens de minister de beslissing van 28 oktober 1992 de statuten schendt en in strijd is met de wet; dat hij zulks overigens ook zegt, zij het niet zo letterlijk als de verzoekende partij had gewild; dat hij in fine van zijn besluit stelt dat “de beslissing [...] strijdig is [...] met de eigen statuten, niet conform de wettelijke bepalingen”; dat, nog daargelaten dat deze vermelding eigenlijk overbodig is, ze in elk geval aansluit bij de terminologie van het voormelde decreet van 1 juli 1987; dat immers naar luid van artikel 10, § 3, laatste lid, van dat decreet, de Vlaamse regering elk besluit van een orgaan van de intercommunale kan vernietigen dat “in strijd is met de wetten en decreten en hun uitvoeringsbesluiten of de statuten schendt”; dat volgens Van Dale, Groot woordenboek der Nederlandse taal, “strijdig” betekent “niet overeenstemmende, niet kunnende samengaan”, “schenden” “inbreuk maken op, zich niet houden aan, [...] overtreden” en “conform” synoniem is met “overeenstemmend, overeenkomstig”; dat hieruit volgt dat wat met de statuten strijdig is, ze schendt en dat wat niet aan de wetten conform is, ermee in strijd is; dat aldus noch enige “voorbeeldfunctie”, noch het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden zijn; dat het eerste onderdeel van het eerste middel niet gegrond is;

5.2.2.2. Overwegende dat voorts, wat betreft het tweede middel in zoverre het de toepassing van statutaire bepalingen betreft, het geschil moet worden opgelost aan de hand van de oude statuten van IGAO krachtens de “overgangsbepaling” in de nieuwe statuten van 25 oktober 1990; dat zulks tussen partijen niet wordt betwist; dat artikel 86 van die door de bestreden beslissing in aanmerking genomen statuten luidt :

“Op verzoek van twee derde van de in de Algemene Vergadering aanwezige of vertegenwoordigde leden en voor zover de positieve stemmen de meerderheid omvatten van de stemmen uitgebracht door de vertegenwoordigers van de

gemeenten, mag de Intercommunale worden verlengd voor één of meer termijnen waarvan geen enkele dertig jaar mag overschrijden.

De andere gemeenten en de houders van de aandelen 2 zijn niet gebonden door deze beslissing van de meerderheid der gemeenten.

De gemeenten en de houders van de aandelen 2 die niet meer wensen deel uit te maken van de verlengde Intercommunale, hebben het recht zich terug te trekken. Deze aandeelhouders zullen een bedrag ontvangen gelijk aan datgene dat hun zou toegekend zijn ingevolge art. 88, indien de Intercommunale op dat ogenblik zou ontbonden worden.

Ingeval een aandeelhouder geen deel wenst uit te maken van de verlengde Intercommunale, dan zal het kapitaal verminderd worden zoals het past en het vereiste aantal aandelen vernietigd”;

dat deze bepalingen duidelijk de verlenging van de intercommunale betreffen bij het verstrijken van de termijn waarvoor zij is opgericht, of destijds verlengd is geworden; dat het derde lid, laatste volzin, aan de gemeente en de private aandeelhouder die niet wensen van de verlengde of, in voorkomend geval, opnieuw verlengde, intercommunale deel uit te maken, het bedrag garandeert dat zij zouden gekregen hebben indien op dat moment de intercommunale ontbonden zou zijn geworden; dat de verzoekende partij dan ook ten onrechte stelt dat die bepaling “de gevallen [behelst] waarin de intercommunale niet wordt verlengd of bij de beslissing tot ontbinding”; dat de verzoekende partij evenmin kan worden bijgetreden waar zij betoogt dat de artikelen 86 en 88 alleen verdelingsregels doen kennen, maar niet de basis waarop ze dienen te worden toegepast en dat de enig voorhanden zijnde basis de balans is van het jaar waarin de uittreding zich effectief realiseert; dat immers het derde lid van artikel 86 expliciet doet kennen dat de zich terugtrekkende gemeenten of private aandeelhouders een bedrag toekomt zoals zij zouden hebben ontvangen op grond van artikel 88, indien de intercommunale op dat ogenblik ontbonden werd; dat in verband met de vereffening van de intercommunale bij haar ontbinding, het derde en vierde lid van dat artikel 88 voorschrijven :

“Na de betaling van alle schulden en lasten van de Intercommunale wordt de opbrengst van de likwidatie vooreerst aangewend tot terugbetaling van de aandelen B1 en B2, op basis van de aangepaste waarde van het kapitaal.

Het saldo zal verdeeld worden onder de houders van aandelen op grond van 60 % voor de gemeenten en 40 % voor de private maatschappij(en). Het gedeelte van het saldo dat aan de gemeenten toekomt wordt onder hen verdeeld pro rata van de som van de totale aandelen die op grond van de bepalingen van art. 79, 3) en 4) aan elke gemeente werden toegekend vanaf 1 januari 1965”;

dat, anders dan de verzoekende partij dus meent, het artikel 88 precies aangeeft op welke basis de verdelingsregels waarin het voorziet, moeten worden toegepast, namelijk de opbrengst van een liquidatie;

Overwegende dat de minister voorts bij de bepaling van die opbrengst terecht onder verwijzing naar het artikel 89 van de statuten ervan uitgaat dat in de opbrengst van de liquidatie onder meer de prijs begrepen moet zijn, verkregen door de overname van de installaties of inrichtingen waartoe krachtens dat artikel iedere gemeente of vereniging die de eerder aan de intercommunale toevertrouwde activiteit zal blijven uitoefenen, gehouden is;

Overwegende dat de verzoekende partij, gelet op hetgeen voorafgaat, verkeerdelijk stelt dat IGAO “wel degelijk” de voormelde statuutbepalingen heeft toegepast; dat daarentegen de conclusie van de minister “dat het als reserve aangelegde bedrag van 200.802.844 frank niet beantwoordt aan de statutair vastgestelde criteria” moet worden bijgetreden; dat dienvolgens het tweede middel op de besproken punten niet gegrond is;

5.2.2.3. Overwegende, wat betreft het tweede middel voor het overige, en het tweede onderdeel van het eerste middel, dat de verzoekende partij stelt dat IGAO in elk geval correct de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales heeft toegepast; dat gelet op hetgeen hierboven onder nr. 5.2.2.2. is vastgesteld, die stelling er dan toe strekt te doen zeggen dat de meervernoemde statuutbepalingen niet geldig kunnen worden ingeroepen omdat ze strijdig zijn met de wet van 22 december 1986, meer bepaald de artikelen 23 en 24 ervan; dat artikel 23, tweede lid, van de wet van 22 december 1986 bepaalt :

“De gemeente die uittreedt, is, niettegenstaande iedere andersluidende statutaire bepaling, gerechtigd haar aandeel in de vereniging te ontvangen, zoals het blijkt uit de balans van het maatschappelijk jaar waarin de uittreding zich werkelijk voordoet”;

dat op het eerste gezicht in dat voorschrift alleen maar een minimum-garantie ten gunste van de uittredende gemeente te lezen is, namelijk dat geen statutaire bepaling de gemeente haar aandeel in de vereniging, zoals in het artikel omschreven, kan ontnemen; dat de verzoekende partij daarentegen een geheel andere interpretatie huldigt : de bepaling van het aandeel of het bedrag dat de uittredende gemeente toekomt, moet worden becijferd uitsluitend op grond van de balans van het maatschappelijk jaar van de uittreding, dit is te dezen de balans van 1991; dat zij ter ondersteuning doet gelden dat het artikel 23 van “imperatieve orde” is, dat het een weergave is van artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen en dat volgens dit artikel de uittredende vennoot alleen recht heeft op de tegenwaarde van zijn aandeel zoals blijkt uit de balans;

Overwegende dat het toenmalig artikel 153 van de voormelde wetten luidt als volgt :

“De uitgetreden of uitgesloten vennoot kan de vereffening van de vennootschap niet vorderen; hij heeft recht op uitkering van de waarde van zijn aandeel, zoals die zal blijken uit de balans van het boekjaar waarin hij is uitgetreden of uitgesloten”;

Overwegende dat ter verantwoording van het tweede lid van het artikel 23 van de wet van 22 december 1986 werd aangevoerd (Parl. St., Senaat, 1982-83, nr. 529/2, 145) :

“Het tweede lid verzekert de toepassing ten voordele van de gemeenten van de bepalingen vervat in artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen. De gemeenten die bijgedragen hebben aan het kapitaal van de intercommunale, hebben recht op hun aandeel van de activa als zij zich terugtrekken”;

dat hieruit weliswaar blijkt dat het bedoelde tweede lid geïnspireerd is door het artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen; dat echter de verantwoording ervan doet blijken dat de betrokken regeling louter als een “voordeel” voor de gemeente is bedoeld en dat het gewicht van de bepalingen van artikel 153, die het bedoelde lid beoogt toepasselijk te maken, op het recht van de gemeenten op hun aandeel van de activa ligt; dat ook elders in de voorbereidende werken tot uiting komt dat het betrokken lid wezenlijk bedoelt de gemeente te waarborgen dat zij bij de uittreding dat aandeel in de vereniging bekomt; dat aldus de Minister van Binnenlandse Zaken aan een lid van de Senaat, dat voorstelde het tweede lid te schrappen, antwoordde dat de zelffinanciering gebeurt met fondsen die anders zouden toekomen aan de deelnemers en het dus normaal is dat de gemeenten, wanneer zij de intercommunale verlaten, hun schuldvordering recupereren (Parl. Hand., Senaat, 1984-85, 30 januari 1985, 1356); dat daarentegen tijdens de parlementaire voorbereiding niet gebleken is dat bij het aannemen van het bewuste tweede lid tevens de bedoeling voorzat de rechten van een uittredende gemeente te beperken tot haar aandeel volgens de balans van het jaar waarin de uittreding zich voordoet; dat aldus de statuten het aandeel zoals het in die bepaling is omschreven aan de gemeente alvast niet, geheel of gedeeltelijk, mogen ontnemen, noch de uitkering ervan uitstellen;

Overwegende voorts, dat reeds ten tijde van het tot stand komen van de voormelde wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales volgens de meerderheidsopvatting in rechtspraak en rechtsleer het voornoemde

artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen er niet aan in de weg staat dat de statuten van handelsvennootschappen op geldige wijze zouden kunnen het recht op uitkering van een scheidingsaandeel beperken of de uitkering uitstellen; dat de enige dwingende regel van het artikel 153, wat een scheidingsaandeel betreft, is dat het berekend moet worden op grond van de balans van het boekjaar waarin de vennoot is uitgetreden of uitgesloten; dat met deze laatste regel de wetgever een welbepaald misbruik heeft willen voorkomen erin bestaande dat vennoten zich zouden terugtrekken na een uitzonderlijk gunstig boekjaar wanneer het volgende zich als deficitair aankondigt; dat, mocht deze bekommernis op enigerlei wijze bij het tot stand brengen van het in het geding zijnde artikel 23 hebben meegespeeld of tenminste -door de verwijzing in de verantwoording van de tekst naar het artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handels-vennootschappen-verondersteld moet worden te hebben meegespeeld, vooreerst de vraag dan rijst waarom die beperkende regel dan alleen zou gelden voor de gemeente en niet ook voor de “andere publiek- of privaatrechtelijke personen” die luidens artikel 2 van de meervermelde wet van 22 december 1986 evengoed als de gemeenten deel mogen uitmaken van de intercommunales; dat voorts het voormelde oogmerk van artikel 153 niet samengaat met het geval dat te dezen voorligt, van een uittreding bij het verstrijken van de statutaire termijn; dat hier, gelet op het bepaalde in artikel 21, tweede lid, van de wet van 22 december 1986, (“geen enkele vennoot evenwel [mag] worden gebonden door een termijn die verder reikt dan hetgeen was besloten vóór het ingaan van de verlenging”), niet valt in te zien welk misbruik een uittreding naar aanleiding van het einde van de statutaire termijn zou kunnen zijn;

Overwegende dat hetgeen voorafgaat aantoont dat de verwijzing, in de verantwoording van het tweede lid van artikel 23 van de wet van 22 december 1986 naar artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, niet van aard is om te doen aannemen dat het kwestieuze lid iets anders beoogt dan het verlenen aan de gemeenten van de besproken minimumwaarborg; dat, hoe ook de meerwaarde voortvloeiend uit de overdracht van de installaties van de uittredende gemeenten in de boekhouding moet worden ingeschreven, het niet in te zien is op welke deugdelijke grond die “boekhoudkundige vertaling” tot gevolg zou mogen hebben de rechten te beknotten waarin de statuten voorzien ten voordele van die gemeenten, welke niet meer wensen deel uit te maken van de verlengde intercommunale; dat de betrokken statutaire bepalingen dus niet strijdig zijn met de wet van 22 december 1986; dat dienvolgens het tweede onderdeel van het eerste middel en het tweede middel, wat de hier besproken onderdelen betreft, niet gegrond zijn;

5.2.3.1. Overwegende dat de verzoekende partij in een derde middel de schending aanvoert van artikel 10, § 3 en § 5, van het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze van, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van de intercommunales, van de vereisten van de formele en materiële motivering van de bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel; dat zij daartoe betoogt dat door het “niet ten gunste zijn van het algemeen belang” als grond van vernietiging aan te nemen, de verwerende partij haar toezichtsbevoegdheid is te buiten gegaan, dat, waar in het decreet van 1 juli 1987 slechts sprake is van het schaden van het algemeen belang zij “een andersluidende en juridisch andersdragende terminologie in een determinerend toezichtsstadium” hanteert, dat bovendien het louter vermelden, zonder een gefundeerde nadere stavingsgrond weer te geven, van “niet ten gunste zijn van het algemeen belang” te algemeen en te abstract is, waardoor de vermeende motivering draagkracht mist en dat op geen enkele wijze in het vernietigingsbesluit wordt aangetoond dat het algemeen belang in concreto geschaad is door de beslissing van 28 oktober 1992 van de algemene vergadering;

5.2.3.2. Overwegende dat in de motivering van het vernietigingsbesluit ook nog wordt overwogen :

“dat, buiten het juridisch-statutaire kader, bij de toekenning van de meerwaarden gerealiseerd bij de overdracht van de installaties op het grondgebied van de gemeenten die niet deelnemen aan de verlenging van een intercommunale, billijkheidshalve de gemeenten de rechtmatige vergoeding moeten ontvangen voor de financiële inspanning die zij mede geleverd hebben om deze meerwaarde tot stand te brengen; dat bij betwisting hieromtrent, de strikte toepassing van de statuten primeert”.

dat, zoals uit het slot ervan blijkt, die overweging er hoofdzakelijk toe strekt de eerder in het besluit voorgestane en aangevoerde strikte toepassing van de statuten nog meer te verantwoorden; dat uit de bespreking van de eerste twee middelen evenwel volgt dat het vernietigingsmotief van de schending van de statuten geen bijkomende rechtvaardiging behoeft; dat de besproken overweging dienvolgens als een overtollig motief moet worden aangemerkt waarvan de eventuele onjuistheid niet de nietigverklaring van het bestreden besluit kan meebrengen; dat het middel niet wordt aangenomen;

5.2.4.1. Overwegende dat de verzoekende partij in een vierde middel de schending aanvoert van het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat de beslissing die vernietigd is, de beslissing is van de algemene vergadering met betrekking tot de verdeling van de meerwaarden volgens het voorstel van de raad van bestuur, doch

dat evenwel op 28 oktober 1992 ook werd beslist over de verdeling van de gelden volgens een niet-aanvaard voorstel van de gemeente Stabroek, dat overeenstemde met het standpunt van de toezichthoudende overheid, dat dit tweede besluit niet vernietigd is geworden en zijn volle geldingskracht heeft behouden, dat hieruit een toestand van “manifeste rechtsonzekerheid” voortvloeit, dat door tegen de eerste beslissing wel op te treden en tegen de tweede niet, de toezichthoudende overheid een dubbelzinnige situatie schept en zij aldus door haar “contradictorisch optreden” het zorgvuldigheidsbeginsel schendt;

5.2.4.2. Overwegende dat door de algemene vergadering van IGAO op 28 oktober 1992 diverse besluiten werden genomen :

- in een daarvan sloot de algemene vergadering zich aan bij het voorstel van de raad van bestuur tot onder meer verdeling van de meerwaarde; dat besluit werd, wat de verdeling betreft, door het aangevochten ministerieel besluit vernietigd;
- met een ander besluit werd het verdelingsvoorstel van de gemeente Stabroek verworpen; deze beslissing werd niet vernietigd;

Overwegende dat de algemene toezichtsbevoegdheid van de Vlaamse minister facultatief is; dat de onthouding om van een dergelijke algemene toezichtsbevoegdheid gebruik te maken niet als een voor annulatie vatbare beslissing is aan te merken; dat het aldus niet mogelijk is in rechte een tegenstrijdigheid vast te stellen tussen, eensdeels, de voornoemde vernietiging van een beslissing, die de rechtsorde wijzigt, en, anderdeels, de voormelde onthouding die daarop geen invloed heeft; dat voorts de verzoekende partij zich vergist wanneer ze meent dat bij het tweede besluit werd verworpen wat de minister bij het eerste besluit voorstond; dat immers de vernietiging van het eerste besluit wezenlijk hierop steunt dat de berekeningsbasis van het bedrag dat de uittredende gemeenten toekomt, te klein is : de gereserveerde meerwaarde maakt slechts een klein gedeelte uit van de globale meerwaarde die zou blijken uit een berekening van de expertisewaarde van de installaties bij ontbinding van IGAO; dat daarentegen het verworpen voorstel van een heel andere opvatting uitgaat : het vraagt een verdeling van de meerwaarde op de overgenomen installaties, uitsluitend onder de betrokken gemeenten; dat dit niet datgene is waar de minister uitdrukkelijk op aanstuurt; dat ten slotte de verzoekende partij ook aan het feit voorbijgaat dat de vernietiging door de minister van het tweede besluit níét tot gevolg zou hebben dat het voorstel van de uittredende gemeenten is aangenomen; dat hetgeen voorafgaat er overigens ook niet mag toe doen besluiten dat de minister het door de uittredende gemeenten gedane voorstel per definitie

verwerpt; dat, zoals uit de overweging waartegen het derde middel zich keert kan worden opgemaakt, voor de minister voorop staat dat de gemeenten “de rechtmatige vergoeding moeten ontvangen voor de financiële inspanning die zij mede geleverd hebben om deze meerwaarden tot stand te brengen”, en hij een strikte handhaving van de statuten verkiest wanneer er over die billijke vergoeding betwisting bestaat; dat, indien daarover echter een vergelijk kan worden getroffen, het niet uitgesloten lijkt dat de minister zich niet tegen een dergelijke regeling verzet, ook al wijkt ze van de statutaire voorschriften af; dat dienvolgens de houding van de minister niet dubbelzinnig of contradictorisch is; dat aldus het middel niet gegrond is;

5.2.5. Overwegende dat geen van de middelen wordt aangenomen; dat het beroep moet worden verworpen;

6. Over de zaak nr. A.52.418 (verzoekende partij : de gemeente Stabroek).

6.1. Procesbevoegdheid.

Overwegende dat in het inleidend verzoekschrift de nietigverklaring wordt gevorderd van “de beslissingen van IGAO medegedeeld bij brief van 19 april 1993 en van de beslissingen van de Raad van Bestuur en van de Algemene Vergadering van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving (IGAO) van 26 april 1993”;

Overwegende dat op 14 juni 1993 het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij besluit een annulatieberoep in te stellen met betrekking tot “de besluiten van de Raad van Bestuur van IGAO dd. 19 april 1993 en de algemene vergadering dd. 26 april 1993”; dat de machtiging van de gemeenteraad dateert van 1 juli 1993; dat in de beslissingen van het schepencollege en de gemeenteraad geen sprake is van een beroep tegen besluiten van 26 april 1993 van de raad van bestuur van IGAO; dat in zoverre het ingediende beroep tegen dergelijke besluiten gericht is, het dan ook niet ontvankelijk is;

6.2. Rechtsmacht van de Raad van State.

Overwegende dat het beroep is ingesteld op 21 juni 1993, dit is voordat op 1 oktober 1993 het hierboven onder nr. 3.1. besproken artikel 190bis in werking trad; dat, zoals is vastgesteld onder nr. 3.1., aldus de Raad van State zijn rechtsmacht betreffende het beroep niet heeft verloren; dat de exceptie die de verwerende partij daaromtrent heeft opgeworpen, dienvolgens niet wordt aangenomen;

6.3. Aanvechtbaarheid van de bestreden handelingen en belang.

6.3.1. Overwegende, wat de brief van 19 april 1993 betreft, dat de verzoekende partij bij brief van 5 april 1993 had gevraagd : 1° om naar de algemene vergadering van 26 april 1993 te worden uitgenodigd; 2° de verdeling van het vereffeningsresultaat op de agenda te plaatsen; dat in de brief van 19 april 1993 met de bestreden beslissingen daarop wordt geantwoord : 1° dat enkel de vennoten die gedurende geheel of gedeeltende een beperkte periode van 1992 effectief deel uitmaakten van IGAO werden uitgenodigd om aan de jaarvergadering deel te nemen; 2° dat, wat het voorgestelde bijkomende agendapunt aangaat (“voorstel tot verdeling van het vereffeningsresultaat 1991 t.b.v. BEF 200.802.844”), “conform de geldende statutaire bepalingen, enkel de vennoten bijkomende punten op de agenda kunnen plaatsen”;

Overwegende dat luidens de bedoelde statutaire bepalingen de algemene vergadering is samengesteld uit de houders van de aandelen (artikel 33, A.1, eerste lid, van de nieuwe statuten; artikel 63, eerste lid, van de oude statuten) en dat de vennoten/aandeelhouders (die tenminste één tiende van de aandelen vertegenwoordigen) kunnen vragen bijkomende punten op de agenda te plaatsen (artikel 33, van de nieuwe statuten; artikel 65, derde lid, en artikel 66 van de oude statuten);

Overwegende dat de verzoekende partij in haar repliekbrief van 22 april 1993 en in het inleidend verzoekschrift met betrekking tot het bijkomend agendapunt duidelijk doet kennen dat zij met haar brief van 5 april 1993 niet beoogde zélf, als vennoot, het punt van de verdeling op de agenda te plaatsen, maar veeleer de kwestie bij de raad van bestuur aan te brengen om die toe te laten het punt aan de dagorde toe te voegen en aldus de algemene vergadering in de gelegenheid te stellen

er geldig over te besluiten (artikel 35, eerste lid, 2°, van de nieuwe statuten; artikel 66, 2°, van de oude statuten); dat zij de brief van 19 april 1993 wel verwijt tekort te doen aan haar rechten als vennoot; dat zij aldus in haar repliekbrief van 22 april 1993 en in het inleidend verzoekschrift onder meer betoogt, onder verwijzing naar artikel 12 van de wet betreffende de intercommunales en van artikel 68 van de statuten van de n.v. IGAO, vennoot te zijn totdat zij haar aandeel in het vereffeningsresultaat zal hebben ontvangen, dat luidens het voormelde artikel 12 iedere gemeente in de algemene vergadering over een stemrecht beschikt dat overeenstemt met het aantal aandelen waarover zij beschikt en dat het voormelde artikel 68 voorschrijft dat elk aandeel recht geeft op één stem; dat de verwerende partij daarentegen formeel én in hoofdletters in haar memorie van antwoord stelt : “dat de gemeente Stabroek vanaf 31.12.1991 geen vennoot meer is van IGAO”; dat de verzoekende partij zich daar uiteindelijk blijkt haar memorie van wederantwoord bij neerlegt; dat in deze omstandigheden met de verwerende partij moet worden aangenomen dat het niet-uitnodigen van de gemeente en de niet-opneming van het door haar geformuleerde bijkomende agendapunt “voort[spruiten] uit de loutere toepassing van de statuten” en geen expliciete beslissing vergen; dat dienvolgens de mededeling vervat in de brief van 19 april 1993 moet worden aangemerkt als het geven van een loutere inlichting; dat zij als zodanig geen voor nietigverklaring vatbare handeling is:

6.3.2. Overwegende, wat de beslissingen van de algemene vergadering van 26 april 1993 betreft, dat de verzoekende partij formeel alle beslissingen van de algemene vergadering van 26 april 1993 bestrijdt; dat zij het in haar uiteenzetting van de feiten echter alleen heeft over de beslissing om “het bedrag van 200.802.854,-BEF steeds in de reserves te houden en de intresten [oprenting] op dit bedrag bijkomend te reserveren” en haar middelen wezenlijk ook alleen op die beslissing betrekking hebben; dat deze beslissing voorkomt als niet meer dan een loutere bevestiging van punt b) van de beslissing van 28 oktober 1992 van de algemene vergadering; dat weliswaar het punt a) van de betreffende beslissing bij het besluit van 24 december 1992 van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijk Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden vernietigd is geworden; dat echter het kwestieuze punt b) overeind bleef waarin besloten werd tot :

“het behoud (immobilisering) van het bedrag van BEF 200.802.844,- in de rekeningen van IGAO c.v. onder de vorm van een reserve, voor zolang niet alle rechtsgeldige verweer- en rechtsmiddelen omtrent de verdeling van hoger-vermeld uitzonderlijk resultaat uitgeput zijn, met oprenting van de bedragen conform de bepalingen desbetreffend opgenomen in de 'Overeenkomst Stabroek' afgesloten tussen IGAO c.v. en IVEG c.v., deze laatste optredend namens de gemeente Stabroek”;

dat er geen aanwijzingen voor zijn dat deze beslissing op 26 april 1993 is heroverwogen geworden; dat immers de ministeriële vernietiging van de beslissing omtrent de verdeling en het beroep ertegen, geen aanleiding diende te vormen tot een nieuwe beslissing over de reservering; dat het juist met het oog op gebeurtenissen als deze is dat de beslissing tot reservering werd genomen; dat overigens de vertegenwoordiger van de verzoekende partij op de IGAO-jaarvergadering van 27 april 1992 zelf op die reservering had aangedrongen;

Overwegende dat de verzoekende partij haar belang bij het beroep tegen de overige beslissingen van de algemene vergadering hoofdzakelijk zoniet uitsluitend stoelt op de overwegingen “dat door blokkering van de gelden in de intercommunale de eigen middelen van deze intercommunale op de balans verhoogd worden zodat zij gemakkelijker investeringen kan doen en kredieten kan bekomen” en “dat iedere investering de eigen middelen kan aantasten”; dat het aldus ingeroepen belang onrechtstreeks en te hypothetisch is om er de gevraagde nietigverklaring op te steunen;

Overwegende aldus dat het beroep tegen de beslissingen van de algemene vergadering van IGAO niet ontvankelijk is, enerzijds omdat een bevestigende beslissing voorhanden is en anderzijds bij gebrek aan een afdoende belang;

6.4. Overwegende dat het beroep in zijn geheel niet ontvankelijk is;

7. Over de zaak A. 52.481 (verzoekende partijen : de gemeenten Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen en Vosselaar).

Overwegende dat de verzoekende partijen de nietigverklaring vorderen van “de beslissingen van de Raad van Bestuur en van de Algemene Vergadering van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving (IGAO) van 26 april 1993”;

7.1. Procesbevoegdheid.

Overwegende dat de stukken 10 tot en met 14 van de verzoekende partijen een afschrift behelzen van de onderscheiden beslissingen van hun colleges van burgemeester en schepenen tot het instellen van het beroep; dat de betrokken machtigingen van de gemeenteraden met brieven van de raadsman van 6 juli 1993, 5 augustus 1993, 1 en 22 september 1993 zijn bezorgd; dat in de collegebeslissingen alleen sprake is van een beroep tegen de besluiten van de op 26 april 1993 gehouden algemene vergadering van IGAO; dat het beroep dienvolgens niet-ontvankelijk is in zoverre het tevens de nietigverklaring beoogt van de besluiten van de raad van bestuur van die dag;

7.2. Rechtsmacht.

Overwegende dat het beroep is ingesteld op 24 juni 1993, dit is voordat op 1 oktober 1993 het hierboven onder nr. 3.1. besproken artikel 190bis in werking trad; dat, zoals is vastgesteld onder nr. 3.1., aldus de Raad van State zijn rechtsmacht betreffende het beroep niet heeft verloren; dat de exceptie die de verwerende partij daaromtrent heeft opgeworpen, dienvolgens niet wordt aangenomen;

7.3. Ontvankelijkheid.

7.3.1. Overwegende dat uit de uiteenzetting in het verzoekschrift van het belang en de middelen blijkt dat het de verzoekende partijen wezenlijk gaat om de verdeling van de meerwaarden gerealiseerd ten gevolge van de overdracht van de op hun grondgebied gelegen IGAO-installaties; dat zij willen dat daarover een beslissing wordt getroffen die de wet van 22 december 1986 en de statuten eerbiedigt; dat zij zich meer bepaald richten tegen de besluiten van IGAO om enerzijds de meerwaarden gerealiseerd ter gelegenheid van de uittredingen in 1992 te behandelen als een uitzonderlijk resultaat, dat onder alle vennoten moet verdeeld worden, -met daarbij aansluitend de voorlopige toevoeging aan de reserves-, (derde besluit) en anderzijds om het voorstel te verwerpen van de verdeling van de meerwaarden dat zij als bijkomend agendapunt aanbrachten (vierde besluit); dat hun belang bij de nietigverklaring van de overige besluiten uiteindelijk ondergeschikt is aan hun belang bij het beroep tegen de voormelde besluiten, dat dit ondergeschikt belang te onrechtstreeks is om daarop een annulatieberoep te doen steunen;

7.3.2. Overwegende dat de eventuele nietigverklaring van de beslissing over de verdeling, en bijgevolg van de beslissing om de betrokken bedragen te reserveren met oprenting totdat het geschil omtrent de verdeling definitief is opgelost -welke beslissing essentieel een nadere voorwaarde van het verdelingsbesluit betreft-, tot een nieuwe beslissing over die verdeling aanleiding zal moeten geven; dat in dit licht verzoekende partijen er alleen belang bij hebben ook de uitdrukkelijke nietigverklaring te verkrijgen van de verwerping van het voorstel -in het vierde besluit van de algemene vergadering- tot verdeling van de meerwaarden dat zij als bijkomend agendapunt aanbrachten, indien zij als middel de schending aanvoeren van de rechtsplicht om de meerwaarden te verdelen zoals zij voorstelden; dat een nietigverklaring op die grond, mocht de Raad van State daartoe over de rechtsmacht beschikken, de vaststelling zou inhouden, met gezag van gewijsde, van de verplichting voor de verwerende partij om de meerwaarden te verdelen zoals in het bijkomend agendapunt bepaald; dat echter een dergelijke rechtsplicht niet blijkt te worden aangevoerd; dat volgens het bijkomend agendapunt de meerwaarden ten gevolge van de overdracht van de installaties op het grondgebied van de stad Antwerpen-deelgebied Kiel en van de gemeenten Aartselaar, Boechout, Grobbendonk, Nijlen en Vosselaar verdeeld dienden te worden onder uitsluitend de betrokken gemeenten en Electrabel; dat in hun verzoekschrift de verzoekende partijen daarentegen stellen dat ze “recht hebben op hun aandeel 'op grond van een volledige vereffeningsrekening””; dat dergelijke vordering aanzienlijk verschilt van wat in het bijkomend agendapunt wordt voorgesteld; dat het dienvolgens niet aan de Raad van State toekomt deze bestreden beslissing nietig te verklaren daar de vordering daartoe op tegenstrijdige wijzen wordt voorgesteld en dus op niet ontvankelijke wijze is ingesteld;

7.3.3. Overwegende dat aldus vanuit het oogpunt van het belang enkel het derde besluit van de algemene vergadering, namelijk om de meerwaarden als een uitdrukkelijk resultaat te verdelen en voorlopig aan de reserves toe te wijzen, ontvankelijk is;

7.4. Over de gegrondheid.

7.4.1. Overwegende dat de verzoekende partijen in hun eerste middel betogen dat artikel 23 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales en de artikelen 86 en 88 van de statuten zijn geschonden, dat artikel 86 van de statuten van IGAO, die in overeenstemming zijn met de wet betreffende

de intercommunales, bepaalt dat de aandeelhouders die zich terugtrekken op het einde van de statutair bepaalde duur een bedrag ontvangen gelijk aan datgene dat hun zou zijn toegekend ingevolge artikel 88, indien de intercommunale op dat ogenblik zou ontbonden zijn, dat IGAO, voor wie een meerwaarde met een gewone winst van een boekjaar gelijk te stellen is, de totale meerwaarde wil verdelen over alle 37 vennoten, waarbij de blijvers veel krijgen en de uittreeders weinig; dat verzoekende partijen daarentegen van mening zijn dat de meerwaarde die gerealiseerd werd op hun grondgebied deel uitmaakt van het aandeel waarop zij bij vereffening recht hebben;

7.4.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord repliceert dat zij de bepalingen van de artikelen 86, 88 en 89 strikt heeft nageleefd en ze heeft toegepast op de voorhanden zijnde basis, zijnde de balans van het jaar waarin de uittreding zich effectief realiseert, dat haar handelwijze ook in volledige overeenstemming is met de wet betreffende de intercommunales, dat overeenkomstig de vigerende rechtsleer en rechtspraak met betrekking tot het artikel 153 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, waarvan artikel 23 van de wet betreffende de intercommunales een afspiegeling vormt, de uittreding van een vennoot de invereffeningstelling is van zijn rechten, maar niet de invereffeningstelling van de vereniging in se, dat voorts de opnemings van de gerealiseerde meerwaarde in de rekeningen van het boekjaar 1992 onder de rubriek “uitzonderlijk resultaat” de correcte juridisch-technisch en boekhoudkundige vertaling vormt van de bedrijfseconomische realiteit;

7.4.3. Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord tegenwerpen dat artikel 86 van de statuten bepaalt dat aandeelhouders die zich terugtrekken op het einde van de statutair bepaalde duur een bedrag zullen ontvangen gelijk aan datgene dat hun toegekend zou worden ten gevolge van artikel 88 indien de intercommunale op dat ogenblik zou worden ontbonden, dat voormeld artikel 86 duidelijk is en een berekening impliceert van het liquidatiesaldo, alleszins voor de uittreedende vennoten;

7.4.4. Overwegende dat, zoals in de bespreking van het eerste en tweede middel in de zaak nr. A. 50.675 is aangetoond, de beslissing om de meerwaarden onder alle vennoten te verdelen -beslissing begrepen en tot uiting komend in de behandeling van de meerwaarden als een uitzonderlijk resultaat-, de door de verzoekende partijen aangevoerde statuutbepalingen schendt; dat dienvolgens het middel de nietigverklaring van die beslissing verantwoordt, evenals deze van het

besluit, dat er een accessorium van is, om de meerwaarden in de vennootschap te houden totdat over de verdeling een definitieve beslissing bestaat,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het derde besluit van de algemene vergadering van 26 april 1993 van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving waarbij goedkeuring wordt gegeven aan “de winstverdelingen in overeenstemming met de beschikkingen van artikel 39 der statuten en de bepalingen uit de overgangsregeling vastgelegd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 25 oktober 1990 voor de uittredende gemeenten, waarvan detail opgenomen in de jaarbrochure 1992 blz. 62 t/m 67”.

Artikel 2.

De vorderingen worden voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten van de beroepen (I) tot en met (IV), bepaald op 396,64 euro, komen ten laste van de verzoekende partijen, elk voor een vierde.

De kosten van het beroep (V), bepaald op 495,80 euro, komen ten laste van de Intercommunale Gasvoorziening van Antwerpen en Omgeving.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
zeventien oktober 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.